

A Horvát Színház alapkövetétele

Hölvényi György államtitkár beszéde

Tisztelt Polgármester Úr, Elnök Úr, Esperes Úr, Alpolgármester Úr, Igazgató Úr!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Horvát és Magyar Barátaim!

Magyarország Kormánya nevében köszöntöm Önöket a Pécsi Horvát Színház bővítési és felújítási munkálatainak ünnepélyes alapkövetétele alkalmából.

Mikor kezdődött a Pécsi Horvát Színház története? – tehetjük fel a kérdést.

Talán akkor, amikor negyed százada a tettyei romoknál épített színpadon felállítottak egy hatalmas, frissen kivágott fát. Ennek ágai között, a magasban foglalt helyet a zenekar és játszotta a kólót, Miroslav Krleža Szentistvánnapi búcsú című drámájának előadásán. Horvát és magyar anyanyelvű színészek, táncosok és zenészek jelenítették meg a nemzetiségek életének fájdalmas vízióját a háború előtti pillanatokban. A következő kétnyelvű előadás Ivo Brešan Paraszt Hamletje volt. Ennek sikere után már valóságos igénnyé vált a horvát nyelvű színdarabok megteremtése Pécsen. A Horvát Színház először az akkor működő Pécsi Kisszínház tagozata lett, míg napjainkban már az anyaország határain kívüli egyetlen horvát nyelvű hivatásos színházként működik. A horvát identitás, kultúra és nyelv fontos őrzője, és jelentős helyet foglal el úgy hazánk, mint az anyanemzet, mind tágabb környezete életében.

Az új Alaptörvény 2011. áprilisi elfogadását követően Magyarország megújult közjogi rendszere lehetővé tette, hogy a magyarországi nemzetiségek felől érkező igények támogathatók, biztosíthatók, megvalósíthatók legyenek. Az a jó nemzetiségpolitika, amely nemcsak elméletben, hanem a gyakorlatban is szolgálja az érintettek megmaradását, s ennek tényekkel alátámasztható jelei és eredményei vannak. A mára kialakult támogatási rendszerben egyaránt megtaláljuk a központi költségvetésben biztosított önkormányzati támogatást és az intézmények átvételét, fenntartását segítő pályázati lehetőséget. A központi költségvetésből az Országos Horvát Önkormányzat minden évben – a 144,5 milliós működési és médiatámogatáson felül – 57,5 millió forintot támogatást kap nemzetiségi intézményfenntartói feladatainak ellátásához. Az egyedi támogatások keretein belül pedig tavaly – többek között – támogattuk a Lakócsai Horvát Nemzetiségi Tájház mű-

ködését, a horvát helynévi, régészeti és épített örökség, valamint emlékhelyek adatait tartalmazó közös adatbázis létrehozását, a magyarországi horvát nemzetiségi közösség temetőinek fenntartását, védelmét. Az elmúlt időszak kiemelkedően fontos eseményének tartjuk, hogy az Országos Horvát Önkormányzat fenntartásában működő hercegszántói Horvát Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon 80 fős diákotthonnal és 45 fős óvodával bővült. Ezt a magyar és a horvát kormány együttműködése és támogatása tette lehetővé.

Pécs szerepét a régióban élő nemzetiségeink számára nem lehet eléggé hangsúlyoznunk! Így külön

öröm számunkra, hogy 2014-ben a hazai nemzetiségeknek nyújtandó támogatások között kiemelkedő helyen szerepel az a közel 600 millió forintos támogatás, amelyet a város különböző nemzetiségi kezdeményezéseire nyújtunk.

Gyakran hangsúlyozom, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága az emberi közösségek államtitkársága. Magyarország kormánya elkötelezetten támogatja a közösségeket, hiszen nemzetünk megerősödése a közösségek megerősödésén keresztül lehetséges. A most nyújtandó támogatásban is a közösség igényei a döntőek.

A Miroslav Krleža Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon pihenő- és sportudvara kialakításának befejező munkálataival a jövő nemzedéke nemzetiségi nevelésének feltételeit javítjuk. A civil kezdeményezések követendő példája pedig – Pécs és a horvátországi Samobor városának közös alapítványa – a Vesna és Zlatko Prica Művésztelep Közhasznú Alapítvány tevékenysége. A Pécsen született és Samoborban élt kitűnő festőművész és leánya szellemi és kulturális öröksége a tehetséges fiatalok támogatásán keresztül is összeköti a két népet.

A pécsi szerb egyházi gyűjtemény kialakítására tíz millió forint támogatást nyújtunk.

A Pécsi Horvát Színház most megvalósuló bővítésével és felújításával a nemzetiségi kultúra nemzetközi rangú fellegetvárává válhat.

A Pécsi Horvát Színház, a magyarországi horvátok kiemelkedően fontos intézménye nemcsak azért jelentős, mert horvát nyelvű előadásokat tűz műso-

rára, mert horvát művészek játszanak és dolgoznak itt, hanem azért is, mert más tevékenységein keresztül – elsősorban a Csoport(t)-Hordára és a galériára gondolkodom – az elmúlt több mint húsz évben valóban a horvát és a magyar kultúra leggazdagabb s leggyümölcsözőbb találkozóhelye volt. A színház galériájában a legjelentősebb horvát képzőművészek, festők, szobrászok nemcsak az itteni horvát nemzetiség, hanem a magyarok, a magyarországi nagyközönség előtt is bemutatkozhattak. És akkor az irodalmárokról s a kiadói tevékenységről még nem is beszélünk.

A mai napon elindított új beruházásnak köszönhetően a Pécsi Horvát Színház, amely – egyik rendezője,

Tahir Mujičić hasonlatával élve – a Szentistván-napi búcsúval koraszülöttként világra jött gyermek, aki a Paraszt Hamlettel, Az elvált asszonnyal és A kadéttal járt oviba, most igazi felnőtté érik. És igazi nagy színház, színház és kazalište lesz egyben, mely a legnagyobb kihívásokra is készen áll. A szülők, keresztszülők, barátok és mindkét oldali – magyar- és horvátországi – honfitársak nagy örömeire elfoglalhatja helyét a magyar színházak, a horvát kazalište-k és az európai teátrumok társaságában.

Száz évig éljen, mint Hrvatsko kazalište és Horvát Színház! Neka živi sto godina kao Hrvatsko kazalište i Horvát Színház!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Alapkövetétel a pécsi Anna utcában: Páva Zsolt polgármester, Vidákovity Mladen, a színház igazgatója és Hölvényi György államtitkár

Blazsetin Branka felvételei